

Asia: Kurikan syväpohjavesihankkeen YVA-ohjelma (EPOELY/1698/2024)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt Lukelta lausuntoa Kurikan syväpohjavesihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Vaasan Vesi -liikelaitos ja Kurikan Vesihuolto Oy suunnittelevat vedenottoa, veden käsittelyä ja veden johtamista Vaasan ja Kurikan kaupunkeihin, tavoitteena noin 20 000 kuutiometrin vedenottomäärä vuorokaudessa. Luonnonvarakeskus keskittyy lausunnossaan omaan toimialaansa liittyviin seikkoihin, lähinnä hankkeen mahdollisiin kalastovaikutuksiin.

2 Lausunto

Hanke sijoittuu Kyrönjoen ja Laihianjoen vesistöalueille. Kyrönjoen useissa sivupuroissa hankealueella esiintyy luonnonvaraisia taimenkantoja. YVA-selvitykseen koottujen tietojen mukaan taimenta esiintyi kahdeksassa kaikkiaan 12 sähkökalastetusta sivupurosta Kurikan alueella, ja kaikki saadut taimenet olivat luontaista alkuperää. Leveyspiirin N67 eteläpuoliset taimenkannat sisävesissä on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi pystyä arvioimaan, missä määrin hankealueen pienvedet ovat pohjavesivaikutteisia, ja miten vedenotto tulee vaikuttamaan pienvesiin purkautuvan pohjaveden määrään. Taimenen elinympäristövaatimuksista johtuen on todennäköistä, että luonnonvaraisia taimenkantoja esiintyy nimenomaan pohjavesivaikutteisissa pienvesissä, ja niiden virtaamien pieneneminen ja pohjaveden suhteellisen määrän väheneminen heikentää taimenkantojen elinmahdollisuuksia. Kuten arviointiohjelmassakin todetaan, vedenotto voi vähentää pienvesien virtaamia. Arvioinnissa näitä vaikutuksia pitäisi pystyä kvantifioimaan, erityisesti niiden vesistöjen kohdalla, joissa luonnonvaraisia taimenkantoja on todettu esiintyvän.

Veden johtamiseksi rakennettava siirtolinja tulee risteämään useita alueen pienvesiuomia, jotka laskevat Kyrönjokeen ja Laihianjokeen. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee arvioida siirtolinjoihin liittyvien maansiirto- ja rakennustöiden vaikutuksia pienvesistöihin ja esittää ratkaisut, joilla rakennusaikaista ja sen jälkeistä kiintoaineen joutumista pienvesiin pystytään vähentämään. Tällaisia keinoja ovat esimerkiksi suojarakenteet, töiden ajoittaminen ja töiden suunnittelu pienvesistöt huomioon ottaen, esimerkiksi siten että maamassojen läjitysalueita ei sijoiteta niin, että valumavedet ohjautuvat puroihin.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 13.02.2025 klo 18:03:01.

Lausunnon valmistelija(t):

Ari Leskelä

Lari Veneranta

Liitteet:

Tiedoksi: